



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ioannis Barzaei Herovm Helvetiorvm Epistolae

Barzaeus, Johannes

Fribvrgi Helvetiorvm, 1657

9. Arcium quarundam occupationem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13014

Inde tuam, Rex mægne, feret super æthera famam,
 Et decus, & partos, Germania vasta, triumphos:
 Numinis arbitrio, cuius virtute patentem,
 Diuiso imperio, regis inuictissimus orbem.

A. B. notat hæc Simlerus l. 1. f. 70. 71. 72. C. Anno
 Christi 1315. mense Decembri, apud citatum: ubi hæc ipsa Fœde-
 ris formula clarè habetur expressa.

IX.

ARGUMENTVM.

GÆslero sagittâ Telli, præter conjura-
 torum opinionem siue decretum, interfecto,
 in eiusdem vel familiam, vel arces nihil attentatum,
 sed expectatæ sunt proximæ mensis Ianuarij Calen-
 dæ; quibus tam Vranæ ac Suitiæ, quàm Vnderval-
 diæ arces ab Indigenis occupatæ, Præfectus à Lan-
 denberg cum familiâ captus, & extra terram Vnder-
 valdiam in perpetuum est relegatus. Idem alibi, nullo
 sanguine fuso, factum: & sic nominatæ tres Ciuita-
 tes, Præfectis Ab Alberto Imp. primitus immis-
 sis, sunt liberatæ. Simlerus, Guillimannus, alij.

CONRADVS ab IBERG, Eques auratus.
FRIDERICO Comiti à Toggenburg.

De occupatis trium Ciuitatum arcibus.

INclite nobilium flos, & coryphæ Virorum,
 Durgea secundo quos fouet alma sinu.
 Progenies cui pæne Ioui contermina, nomen
 Grande per illustres continuauit auos.

A Tibi deuoto non aspernabere seruo
 Contextam paucis hanc, FRIDERICE, mettis.
 Ista tibi famæ plusquàm centuplicis æquam
 Sincerâ exponet simplicitate, fidem.

Fascinat hæc totum mistâ farragine mundum.

E

Can.

Candida quæ perhibet, dum nimis atra videt.
 Famæ materies, in tanto turbine rerum,
 Nata fuit nostras inter, abunda, plagas.
 Præfeti Heluetiæ, volitantia tela pharetræ,
Grisler ab infesso, victima factus, equo;
 Asciam in extructis, mactatus Satrapa, thermis,
 Nobilium è patrio pulsa caterua solo:
 Dirutæ, & excelsis obsessæ in collibus arces;
 Bellata in Dominos effera bella suos;
 Iam pridem Heluetios, pridem oppleuere Suëuos,
 Teutoniæque omnes introiere lares.
 Toggenburgiacam quin hic quoque clamor in arcem
 Scanderit, ac totum multiplicarit opus,
 Cum nullus dubitem, placuit præfente synopsis
 Historiam gestæ, participare, rei.
 Quæfiti juris soboles injuria, dici
 Prima potest tragici mater & ansa mali.
 Illa tribus populis communis Patria, nolens
 Libera inassueto subdere colla iugo,
 Dum nequit austeros, Dauorum more, Tyrannos,
 Et contra pactam plurima ferre fidem:
 Concilium tandem pro Libertate vetustâ,
 Proque bono Patriæ, caput inire, lux.
 Debile principium, tantæque audacia molis
 Non nisi per trinos, est agitata, Viros.
 Hisce alij, sensimque alij se jungere, & omnem
 Perficiundo operi præcipitare moram;
 Sacramento etiam se quisque obstringere, tolli
 Malle sibi jugulum, quam tolerare jugum.
 Finibus è patrijs abigendos esse Toparchas,
 Pellis ubi tristes condant ouina lupos.
 Ista super celso constructa palatia colles,
 Castraque in abruptis esse inhibenda jugis:
 Ringanturque licet tetrici, latentque Seueri,
 Libertate istas nolle carere plagas.
 Cautio facta tamen fuit hæc, expressa; Licebit
 Securo hinc vitæ cui libet esse lux.
 Non etenim ut Dolopes, Libycæ è stirpe Nepotes,
 Nec tacti furijs, tristis Oreste, tuis,

Rem

Rem fumus aggressi. Placuit defendere cunctis
 Sic declaratas, absque furore, theses.
 Rustica barbaries nulla hinc efferbuit; arces
 Cepimus in summis, absque cruore, jugis.
 Præferti è patriâ iussi discedere terrâ,
 Deseruere suos, absque cruore lares.
 Quæ nobis fuerant, nequaquam bella fuerunt
 Effera, iustitiâ nec caruere suâ.
 Nec contra Dominos, sed libertatis ademptæ
 Contra illegitimos bella fuere, duces.
 Non tamen inficior, violentâ hinc mortis supremum,
 Magnates geminos, oppetisse diem.
Roxenbergensi qui nempe Vicarius arci
 Præfuit, obscenæ percitus igne Deæ,
 Dum nequit à Cypriâ mentem compescere flammâ,
 Emendaturas occidit inter aquas.
 Alterum (ubi sumpto *Guilielmus Tellius*, arcu
 Cogitur ad durum figere tela scopum,
 Natoque impositum dum tangit arundine malum)
 Victor ab incesso *Tellius* icit equo.
 Quæ citra plebis-cùm sint exercita-scitum,
 Res in priuatos est referenda viros.
 Principio certè somnos hæc cura salubres
 Ruperat. & durus quemque grauabat obex.
 Præsidio armatas, vallisque potentibus arces
 Vidit in excelsis Patriâ stare jugis.
 Inde exuta omnes Procerum petulantia frenos,
 Vexare Helueticum, nullo inhibente, gregem.
 Inde Astreæ oculis cæco velamine clausis,
 Ausa erat ad rhombum cuncta rotare suum.
 Tam bene firmatas quis Marte lacefferet arces?
 Ferret in Austriacos quis sua tela Duces?
 Atqui experta suos sunt hæc quoq; Pergama Pyrrhos,
 Tuta super firmam nescia stare petram.
 Anno ineunte nouas ubi fax Eoa Calendas
 Et Iani primum vidit adesse diem:
 Præsidio instructas, vallisque minacibus, arces,
 Suscepisse nouos, lux noua vidit, heros.
 Hacque ipsâ, pubes *Suitensis* & *Vria*, luce,

Ultima castellis fata dedere suis.
 Crisler, ob exosos, ingrator aspide, mores,
 Dum sibi securam vix putat esse togam:
 Portentosa noui cæpit munimina castri
 Altorfi in medijs ædificare jugis. b.
 Nomineque inuiso, Castrum quod conſtruo, dixit,
 Sub ſcalas totam ſupprimet Vraniam. c.
 Sed Iani exortas ut vidimus eſſe Kalendas,
 AEquata eſt plano fabrica tota ſolo. d.
 Bina ſuperfuerant Suitenſem caſtra per agrum,
 Lowercum, ac noto nomine Cuſſniacum:
 Verùm ubi prædictæ Iani micuere Kalendæ,
 Caſtrum in Suitenſes ceſſit utrumque manus.
 Ceſſit, & unâ omnem Sâtraparum è plebe cohortem
 Ocyus è noſtrâ, juſſimus ire, plagâ
 Sæuijt hîc nemo, violentum nemo cruorem
 Elicuit, nullam lux tulit iſta necem.
 Ire bonis auibus, noſtræ valedicere terræ
 Quemlibet, atque ſuas ſuimus ire vias.
 Fortiter iſta quidem. Verùm Vndervaldia prudens
 Quod dextrâ timuit, dexteritate capit.
 Dedita erat pubes Xenijs de more ferendis.
 (Tale Dynaſtarum nempe Minerual erat)
 Strena ferenda fuit; ſed enim quæ euerteret arcem
 Non ſuperandam armis machina, Strena fuit.
 Viginti iuuenes, baculos ſi demis, inermes,
 Quiſque tamen ſtrenâ muneribusque graues,
 Sarnenſem dictis arcem petiere Kalendis,
 Ortus ubi roſeos Lucifer egit equos.
 Obuiat huic turbæ Sarnenſis Sâtrapa, feſtum
 Dum celebrare, ſacrâ pergit in æde, diem.
 Miratur iuuenes tam munera larga ferentes.
 Sub ſtrena reſtum non ratus eſſe dolum.
 Pingue fuit Xenium. Melibæo ſubrumus agnus,
 Damætæ ex humeris pendulus anſer erat.
 Tityrus & Corydon grege de balante bidentes,
 Phafidis inſignes Thyſis habebat aues.
 Ille ſaginatam baculo ſuſpenderat hædum,
 Porcellum è plenâ protulit alter harâ.

Gesserat hic leporem, fartum hic è corte caponem.
 Quisque loci vescos pro ratione cibos.
 Nec pulli deérant, nec amantes ardua damæ;
 Ducebat vitulum Pollio, Cotta caprum.
 Vnus & alter erat, quos ferre Toparcha molares
 Credidit, aut saxum, Sisyphæ lassæ, tuum.
 Machina lactis erat, sed pressi machina lactis,
 Præferti clausas pandere docta seras.
 Laudat, & ire suam Landenbergerus ad aulam.
 Stipatos strenâ tam locupletæ, jubet.
 Turba, ut propositi pertingit ad atria castrî,
 In strenam patulas repperit esse fores.
 Ergo jubet socios inter vepreta latentes
 Maturare suam, quâ data rima, viam.
 Proxima Silua fuit, cui crebris nomen ab alnis,
 Dumeto ac densis luxuriosa rubis:
 Illuc terdeni, sua quilibet arma recincti,
 E conjuratis, introiére, Viris.
 Quos ubi conditi monescit tessera signi,
 Ad castrum propero repere quisque gradu.
 Præsidiumque illic testumque repente laremque,
 Arasque, & captos obtinuére focos,
 Obtinuére omnem, domitâ sic arce, sagenam,
 Liber adhuc solus perstitit arcis herus.
 Ille fero dum cuncta videt flagrare tumultu,
 Bellaque per plateas, perque sonare vias:
 Barbariæ tetrum versans sub pectore testem,
 Verrere maturâ cogitat arua fugâ.
 Sed generosa manus telisque sparisque toparcham
 Cingit, & optatæ nulla fit ansa fugæ:
 Iamque sibi summas dum credit adesse Calendas,
 Cum turbâ captas dat comitante manus.
 Præses, & obtenti farrago domestica Castrî,
 Præsidium, proles, Arx, penus, Vxor, opes,
 Magnanimæ, dum strenâ volat, sunt præda juuentæ,
 Vix alibi tantum strenâ habitura lucrum.
 Omnia salua tamen, Vernarum orchestra, Dynastes,
 Vxor, & ingentes, quas cumulârat, opes.
 Continuò extremas Patriæ ducuntur ad oras.

Tesqua in perpetuos non repetenda dies,
 Nullæ isthic furia: vultum subtraxit Enyo,
 Frenduit iratis nulla Medusa flagris:
 Hoc solo intonuit Rhamnusia fulmine; Capti
 Et patriâ hac celerem ferte repente pedem.
 Cedere, nec Græcas regredi vos ante Kalendas,
Vndervaldiaci vox jubet una fori.
 Sat cholerae bibimus. Pro libertatis amore,
 Pressisti indignis quam *Peregrine* modis:
 Ire peregrinas hodie mandaris ad oras,
 Adrasteæ alijs ne cruciêre malis,
 Hoc Plebiscitum est. Simul ac juraueris istam,
 Ecce tibi perstant omnia salua, fidem.
 Rerum insperatâ turbatus imagine Præses.
 Verè inter Saxum, jam situs, atque sacrum,
 Exanimisque ferè vulgi formidine, sensit
 Horrore arrectas diriguisse comas.
 Mox lapidem jurare Iouem, cælumque, Erebumque,
 Ac perscrutantes intima corda Deos;
 Seque gregemque suum donec sibi vita superstes,
 In sic proscriptas nolle redire plagas:
 Emanurum isthinc centenos quemlibet annos,
 Et sic compositis, Satrapa, rebus, abit, e.
 Consimilem passa est arx *Roxenbergæ* ruinam,
 Partâ à vicenis deditioe viris.
 Processum stupeas; Ancillam hîc fortè morantem
Vndervaldiacus fouit amore procus.
 Sæpe hunc demisso, per apertas, fune, fenestras,
 Ad Fescenninos traxit amica jocos:
 Traxit Nisa suum supera ad conclavia Mopsun,
 Lunâ cornigeram circumagente facem.
 Præcedente igitur memoratas nocte Kalendas,
 Traxit amatorem rursus Amata suum.
 Hic aliud simulans, Nisamque quiescere mandans,
 Fune expectantes clanculum & ipse viros
 Excipit, ac socijs ad summâ palatia tractis,
 Occupat ecce omnem, nullo inhibente, domum:
 Atque, agedum unâ omnes fugite ocyus, inquit, ab
 Fulmina ne feriant vos grauiora, loco, (isto,
Con-

Contremuere simul, subitoque repente stupore
Territi, ab extructis profiliere focis:
Et fragor, & strepitus, clamorq; & ubique tumultus,
Ferre citò trepidos jussit ab Arce pedes.
Sic sine cæde actum, sine flammâ ac sanguine, bellum,
Quod dare non potuit flamma, vel arma, dedit f.
Patria tam faustas Iani sortita Kalendas,
Nunc iterum excusso floret, ouatque jugo:
Floret, & è trinâ pulsus regione Tyrannis,
Seruitio immunes fertque, feretque dies.
Hæc rerum facies; Hæc libertatis in istam
Retractæ terram, sic stabilita basis.
Cæsareâ quiscunque modo sit rumor in aulâ,
Non aliam debet rumor habere fidem.
Quod tibi magne Comes; qui regiæ amicus es aulæ,
Cæsare virtutes suspiciente tuas,
(Annuâ Bassarides ne credas Orgia Bacchas
Forfitan in nostris instituisse plagis)
Paucis contextâ volui proponere chartâ
Panicus obrepat ne Tibi fortè metus.
Perpetuare adeò nequeunt violenta; redundat
Semper in auctores visque, nefasque suos.
Admordet vel capra reum; lassusque suëvit
Figere mole, suum, bos, grauiore pedem,
Si sua formicæ, si Serpho bilis & ira est,
Extendit splenem si quoque musca suum:
Helueticâ motam miraris in indole bilem?
Splenemque, ac lassos incaluisse sinus?
In tam belligerâ, magis admirare, iuuentâ,
Parcere victrices sic potuisse manus.

A. Nobilis à VVolfenschieß, à Conrado Baumgartnero.
B. Eques Gæstlerus, ab aliquibus Gristler dictus. C. ZwingVri
vnder die Stâgen. D. Anno 1308. E. F. Simler, l. 1.
Guillim. l. 2, c. 15. &c.

Finis Libri primi.

E 4

HE-